P9_TA(2022)0355

En EU-strategi för rymdtrafikledning – En EU-insats för en global utmaning

Europaparlamentets resolution av den 6 oktober 2022 om en EU-strategi för rymdtrafikledning – En EU-insats för en global utmaning (2022/2641(RSP))

(2023/C 132/14)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av det gemensamma meddelandet från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik av den 15 februari 2022 *En EU-strategi för rymdtrafikledning – En EU-insats för en global utmaning* (JOIN(2022)0004),

— med beaktande av rådets slutsatser av den 11 november 2020 om riktlinjer om Europas bidrag till fastställandet av huvudprinciper för den globala rymdekonomin,

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 22 februari 2021 *Handlingsplan för synergieffekter mellan civil industri, försvarsindustri och rymdindustri* (COM(2021)0070),

— med beaktande av riktlinjerna för långsiktig hållbarhet för verksamhet i yttre rymden från FN:s kommitté för fredlig användning av yttre rymden av den 20 juni 2019,

— med beaktande av frågan till kommissionen om rymdtrafikledning (O-000035/2022 – B9-0022/2022),

— med beaktande av artiklarna 136.5 och 132.2 i arbetsordningen,

— med beaktande av förslaget till resolution från utskottet för industrifrågor, forskning och energi, och av följande skäl:

A. Rymdtrafikledning har en strategisk betydelse för unionen och bidrar till att garantera ett säkert och oberoende tillträde till, återvändande från och utnyttjande av rymdområdet, samt till att garantera en långsiktig hållbarhet i yttre rymden och främja och säkerställa den fortsatta konkurrenskraften för EU:s rymdindustri.

B. Under de senaste åren har antalet rymdoperationer och satelliter i omloppsbana och mängden rymdskrot ökat avsevärt. Denna utveckling har exponentiellt ökat säkerhetsrisken för rymdoperationer i omloppsbana och hotar hållbarheten i yttre rymden. Detta kan äventyra de tjänster som tillhandahålls av komponenterna i unionens rymdprogram.

C. Nya industriella trender har dykt upp, vilket har lett till fler kommersiella strategier när det gäller användningen av rymden, nya icke-offentliga aktörer har trätt in i rymdsektorn, planerade och pågående uppskjutningar av så kallade megakonstellationer sker i lågjordiska omloppsbanor samtidigt som andra kommersiella trender har dykt upp, till exempel gruvdrift i rymden.

D. Olika tekniker erbjuder tillförlitliga lösningar när det gäller rymdtrafik, trafikstockningar och kollisionsrisker. Ett antal EU-innovationer och privata och offentliga initiativ för identifiering och spårning av rymdskrot har utvecklats. Förebyggande av kollisioner mellan rymdfarkoster (på ett automatiserat sätt), teknik för undvikande och begränsning av och åtgärder mot rymdskrot är effektiva verktyg som kräver en lämplig ram för reglering och genomförande.

E. Unionens rymdprogram innehåller en komponent för rymdlägesbild, som inbegriper en delkomponent för rymdövervakning och spårning som utgör den operativa pelaren för rymdtrafikledning.

F. Till skillnad från andra (transport)sektorer finns det inte i samma utsträckning ett omfattande internationellt regelverk med detaljerade regler och tekniska specifikationer för rymdtrafikledning, utan dessa är begränsade till frivilliga riktlinjer.

1. Europaparlamentet välkomnar de planerade åtgärder som beskrivs i det gemensamma meddelandet *En EU-strategi för rymdtrafikledning – En EU-insats för en global utmaning*.

2. Europaparlamentet välkomnar den senaste tidens utveckling inom rymdsektorn med nya företag på marknaden och marknadsspridning av de tjänster som tillhandahålls av de olika komponenterna i unionens rymdprogram.

3. Europaparlamentet understryker att uppgången av rymdverksamheten, antalet rymdaktörer och satellitkonstellationsstorlekens extrema expansion är kvantitativa aspekter som medför svåra utmaningar som måste hanteras, särskilt genom förebyggande åtgärder och utveckling och införande av avancerad automatiserad teknik såsom automatiserat kollisionsundvikande. Parlamentet framhåller i detta avseende att artificiell intelligens, högpresterande datorsystem och maskininlärning utgör möjliggörande teknik för nödvändiga automatiserings- och spårningsprocesser.

4. Europaparlamentet påpekar att det behövs data baserade på kvantitativa mätvärden och mätverktyg för att kunna hantera rymdtrafiken på ett korrekt sätt, och för detta ändamål krävs också en ökning av antalet sensorer och deras kvalitet samtidigt som utvecklingen av robust datadelning och rymdskrotsteknik måste främjas.

5. Europaparlamentet betonar att utvecklingen av rymdsektorn kräver att EU antar en strategisk och ambitiös strategi som omfattar regleringsaspekter, den internationella dimensionen och tjänster för rymdövervakning och spårning.

6. Europaparlamentet betonar behovet av att främja en internationellt erkänd definition av rymdtrafikledning för att säkerställa en gemensam förståelse av alla parametrar och därigenom bidra till säkerheten vid rymdverksamhet i den allt mer trafikerade yttre rymden.

7. Europaparlamentet anser att för att garantera en säker och skyddad rymdverksamhet bör ett tydligt regelverk ligga till grund för lika villkor i hela EU för rymdverksamhet och för en övergripande ram för europeisk bindande rymdlagstiftning. Parlamentet uppmanar kommissionen att utveckla en uppsättning EU-regler, standarder, tekniska specifikationer och riktlinjer och att aktivt främja dessa regler på internationell nivå.

8. Europaparlamentet understryker att säkerhet och skydd måste beaktas redan från utformningsstadiet, att uppskjutningar och tillgångar i rymden måste baseras på inbyggd hållbarhet, att nuvarande bästa praxis och riktlinjer inte används i tillräcklig utsträckning och att fragmentering inte leder till en effektiv storskalig strategi. Parlamentet understryker att dessa förändringar bör utformas noggrant och tydligt för att stödja ett snabbt internationellt införande och förhindra alltför stora administrativa bördor för rymdindustrin.

9. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ta hänsyn till både civila och försvars- och säkerhetsrelaterade behov, att utvärdera hur utvecklingen av rymdtrafikledning påverkar europeiska offentliga och privata aktörer och att även samråda med berörda aktörer utanför EU.

10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att nå ut till tredjeländer och internationella organisationer, utan att det påverkar unionens autonomi.

11. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att förbättra unionens tjänster för rymdövervakning och spårning när det gäller insamlade data, analyser av återinträde och fragmentering och att vidareutveckla EU:s databas för rymdövervakning och spårning där upptäckta, katalogiserade och förutsedda rörelser av rymdföremål räknas in.

12. Europaparlamentet betonar behovet av att stödja utvecklingen av förbättrad kapacitet för rymdövervakning och spårning och främja forskning och innovation inom rymdtrafikledning.

13. Europaparlamentet understryker att rymdskrot är ett akut problem och att det behövs åtgärder mot rymdskrot. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att ytterligare investera i forskning om och spridning av teknik för att minska mängden rymdskrot genom att utnyttja alla möjligheter till EU-finansiering av forsknings- och innovationsverksamheter via Horisont Europa, Cassini-Huygens rymdforskningsuppdrag, pilotprojekt, inbegripet synergier och kombinationen mellan olika EU-program och nationella medel, och, i möjligaste mån, medel från Europeiska rymdorganisationen.

14. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att göra alla politiska och diplomatiska ansträngningar, inklusive samarbete med FN, för att utveckla en övergripande internationell strategi för tillämpningen av gemensamma standarder och regler samt genomförandet av konkreta lösningar för rymdtrafikledning på global nivå.

15. Europaparlamentet uppmuntrar kommissionen att underlätta EU:s deltagande i FN:s räddningsöverenskommelse ([1]), ansvarskonvention ([2]) och registreringskonvention ([3]).

16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att föreslå lagstiftning om rymdtrafikledning före 2024, bland annat om systemstyrning och ansvarsområdena för den föreslagna EU-byrån för rymdprogrammet, och, på grundval av halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen 2021–2027 och unionens nuvarande rymdprogram, integrering av rymdtrafikledning i nästa rymdprogram.

17. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, rådet samt till medlemsstaternas regeringar och parlament.

([1]) Avtal om räddning och återsändande av rymdfarare samt återlämnande av föremål, som sänts ut i yttre rymden (1967).
([2]) Konventionen om internationellt ansvar för skada som orsakas av rymdföremål (1971).
([3]) Konventionen om registrering av föremål i yttre rymden (1974).